

**A Kúria
mint másodfokú bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kf.VI.39.008/2020/5.

A tanács tagjai: . Fekete Ildikó a tanács elnöke
. Mohay György előadó bíró
dr. Remes Gábor bíró

A felperes: (név)
.....(cím)

A felperes képviselője:
.....
.....

Az alperes: (név)
.....

Az alperes képviselője:

A per tárgya: energiaügyben hozott FVFO_2019/1315-7. számú
határozat mint közigazgatási cselekmény
jogszerűségének vizsgálata

A fellebbezést benyújtó fél: a felperes

A fellebbezett határozat: a Fővárosi Törvényszék 101.K.700.503/2019/8. számú
ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 101.K.700.503/2019/8. számú ítéletét megváltoztatja oly módon, hogy az alperes FVFO_2019/1315-7. számú határozatát megsemmisíti és az alperest új eljárásra kötelezi.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 30.000 (harmincezer) Ft kereseti és a 40.000 (negyvenezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

A másodfokú eljárás alapjául szolgáló tényállás

- [1] 2019. június 26-án 17 óra 58 perckor bejelentés érkezett a felpereshez, hogy a felhasználási helyen áramszünet lépett

fel.

Utólag megállapításra került, hogy az áramszünet oka egy, az ellátási területhez tartozó bejelentői ingatlannál fellépett kisfeszültségű földkábel hibára volt visszavezethető. A felperes munkatársai a hiba javítását a helyszínre érkezést követően azonnal megkezdték, biztosítékokat cseréltek ki, ez azonban nem vezetett eredményre, ezért - a szakemberek szerint - a fogyasztó leválasztása vált szükségessé, figyelemmel arra, hogy az érintett területen a felperes ún. T-karmantyús kábelhálózatot üzemeltet. Ezen hálózat sajátossága, hogy a bemérendő kábelszakaszról minden egyes fogyasztót le kell választani, miután a mérőautó által használt mérőfeszültség kárt okozna a felhasználói tulajdonú berendezésekben. A T-karmantyús csatlakozóval ellátott hálózatoknál fennáll a lehetősége annak, hogy az ingatlanon belül van a csatlakozási pont, így a felhasználási helyek hálózatról történő leválasztását a felperes szerelői az éjszaka folyamán nem tudták elvégezni, miután az áramkörön több olyan ingatlan is van, ahol nem értek hozzá a csatlakozási pontokhoz. Éjszaka a kábelmérés nem volt biztosított, így a javítást a felperes a reggeli órákban folytatta. Az ügyben érintett hálózat ez idő alatt is két fázisban üzemelt, így éjszakára a felhasználási hely áramellátását biztosítani tudta. A hiba kijavítását a felperes munkatársai végül 2019. június 27-én 14 óra 10 perckor fejezték be. A felperes az érintett felhasználó részére az Elosztói Üzletszabályzat szerint erre az esetre megállapított kötbért megfizette.

- [2] Ezt követően bejelentés érkezett a Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatalához, amelyben a bejelentő kifogásolta a felperes által lefolytatott fenti eljárást és kérte a villamosenergia ellátásával kapcsolatos intézkedések felülvizsgálatát, a felhasználási helyen kialakult áramkimaradás - szerinte - nem megfelelő, továbbá késedelmes javítása miatt. Az áttétel folytán eljárta alperes a 2019. szeptember 24-én kelt, FVFO_2019/1315-7. számú határozatával a felperessel szemben előterjesztett bejelentésnek helyt adott. Az alperes közérdekű bejelentőként jelölte meg a bejelentést tevőt. A határozat indokolásában hivatkozott a felperes érintett időszakban hatályos Elosztói Üzletszabályzata M3. számú mellékletének 1.2. pontjára, miszerint a Garantált Szolgáltatások körében, nem szélsőséges időjárási körülmények esetén az engedélyes részéről több fogyasztási helyet is érintő kis- és középvezettségű hálózati üzemzavar esetén az ellátás visszaállításának az első bejelentés érkezésétől számított 12 órán belül meg kell történnie. Az alperes szerint azáltal, hogy az első bejelentés után a felperes munkatársai több, mint 12 órával később fejezték be a hiba javítását, a felperes nem tartotta be a Garantált Szolgáltatásokra vonatkozó fenti előírást. Az alperes kötbérfizetési kötelezettséget azért nem állapított meg, mert a felperes az előírt 5.000 Ft kötbér összeget az érintett felhasználónak már megfizette.

A felperes kereseti kérelme és a védirat

- [3] A felperes keresetében elsődlegesen a határozat hatályon kívül helyezését, megsemmisítését, az eljárás megszüntetését, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte.

Álláspontja szerint az alperes tévesen értelmezte a villamosenergiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Vet.) 57. § (6) bekezdését, ugyanis a fáziskieséssel kapcsolatos intézkedéseket haladéktalanul megtette, így a felhasználói megkeresésben foglaltakat teljesítette és az ügyet rendezte.

Érvelése szerint az eljárás megindításakor a panaszban foglaltak és a jogsértő helyzet már nem állt fent, ezért az alperesnek az eljárását meg kellett volna szüntetnie az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 47. § (1) bekezdése alapján. Hangsúlyozta, hogy a jogsértő állapot az eljárás megindításakor az alperes által elismerten sem állt fenn. Az alperes a határozat 5. oldalán rögzítette, hogy a felperes intézkedett a kötbér kifizetése felől. Mindezek alapján jogsértés megállapítására nem kerülhetett volna sor.

- [4] Az alperes védiratában a felperes keresetének elutasítását kérte. Az Ákr. 47. § (1) bekezdés c) pontjára hivatkozva hangsúlyozta, hogy az okafogyott helyzet az eljárás okának olyan elenyészését jelenti, amely magát az eljárás lefolytatását lehetetleníti el (pl. ügyfél halála, hatáskör megszűnése stb.). Az, hogy az eljárás megindítását követően a felperes eleget tett a kötbérfizetési kötelezettségének, nem minősül ilyen helyzetnek. A jogsértés változatlanul megállapítható volt, amelyet lényegében a felperes elismert, hiszen a kötbért megfizette. Kiemelte, hogy az ügyben egy közérdekű bejelentés nyomán indult az eljárás, amely alapján a Vet. 159. § (1) bekezdés 4. pontja szerinti hivatalbóli eljárás megindításáról döntött, erre tekintettel nem állt fenn az eljárás megszüntetésének feltétele.

Az elsőfokú ítélet

- [5] A Fővárosi Törvényszék, mint elsőfokú bíróság a 101.K.700.503/2019/8. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.

Az ítélet indokolásában hivatkozott az Ákr. 47. § (1) bekezdés c) pontjára, illetve a Vet. 159. § (1) bekezdés 4. pontjára. A felperes által felhívott Vet. 57. § (6) bekezdését a perben irrelevánsnak értékelte, ugyanis az a Vet.-nek a felhasználókkal szembeni jogsértésekkel kapcsolatos eljárását szabályozó rendelkezései között található, az alperes pedig a közérdekű bejelentésre indult eljárását hivatalból folytatta le, ezen jogszabályhelyre hivatkozással az eljárás megszüntetésének nem volt helye. Elfogadta az alperes azon érvelését, hogy a felperes a hibát - általa sem vitatottan - 12 órán túl javította ki, így nem tartotta be a Garantált Szolgáltatásokra vonatkozó ezen előírást. A jogsértés így megállapítható, nem teszi meg nem történné az a körülmény, hogy felperes időközben a kötbér megfizetésével a jogsérelmet orvosolta.

A felperes fellebbezése, az alperes fellebbezési ellenkérelme

- [6] Az elsőfokú ítélet ellen a felperes fellebbezést terjesztett elő, melyben kérte, hogy a Kúria azt megváltoztatva az alperes határozatát helyezze hatályon kívül, illetve az alperes határozatát változtassa meg, továbbá az eljárás megszüntetéséről, vagy a panasz teljes elutasításáról rendelkezzen. Másodlagosan kérte a Fővárosi Törvényszék ítéletének megváltoztatását, illetve az alperesi határozat

hatályon kívül helyezését, az alperes új eljárásra, ennek keretében az eljárás megszüntetésére, vagy a tényállás további tisztázására kötelezését. Harmadlagosan pedig kérte az ítélet hatályon kívül helyezését és az első fokon eljáró törvényszék új eljárás lefolytatására utasítását.

A fellebbezés indokolása szerint az alperes határozata sérti az Ákr. 47. § (1) bekezdés c) pontjában, így a 62. § (2) bekezdésében foglaltakat, a törvényszék ítélete pedig nem felel meg a Kp. 85. § (1) és (5) bekezdésének.

A felperes álláspontja szerint nem értelmezhető az alperes hivatkozása a közérdekű bejelentés tényére, miután az alperes vagy hivatalból, vagy pedig panaszbejelentés alapján jár el. A felperes álláspontja szerint az alperes a panasz elbírálása körében hozta meg a határozatát. Erre a határozat több eleme is egyértelműen utal. A felperes hivatkozott arra, hogy az Ákr. 47. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltak mind a panaszbejelentés alapján indult, mind pedig a hivatalból indított eljárások esetén irányadóak. Utalt arra, hogy a Kúria korábbi, Kf.II.38.339/2018/5. számú eseti döntése hasonló tényállás alapján született, amely alátámasztja a felperesi értelmezést.

[7] Az alperes fellebbezési ellenkérelme a fellebbezés elutasítására irányult, fenntartotta az általa korábban előadottakat, illetve a határozatában foglaltakat.

A Kúria döntése és jogi indokai

[8] A fellebbezés alapos.

[9] Az Ákr. 47. § (1) bekezdés c) pontja alapján a hatóság az eljárást megszünteti, ha az eljárásokafogyottá vált. A rendelkezésből egyértelműen megállapítható, hogy a jogalkotó nem kívánt különbséget tenni a hivatalból indult eljárás, illetve a panasz eljárás között az eljárás ezen okból történő megszüntetése során. Teljesen közömbös tehát ebből a szempontból, hogy alperes az eljárását annak idején hivatalból, vagy panaszbejelentés nyomán indította meg.

Semmilyen körülmény nem támasztotta alá azon felperesi jogértelmezést, amely szerint az okafogyottság csak eljárásjogi szempontból értelmezhető. A jogszabály szövegéből ez a szűkítő értelmezés nem vezethető le. Az, hogy nincs ok az eljárásra (ti. okafogyott lett az eljárás), egy egyszerű deduktív szillogizmus alapján azt jelenti, hogy anyagi jogi körülmények elenyészése is ezt a következményt kell, hogy eredményezze.

[10] Sem az Ákr. sem a Vet. alapján nem értelmezhető, illetve nem bír relevanciával az az alperes által többször is hivatkozott minősítés, miszerint a bejelentés annak idején közérdekű bejelentés volt. Az eljárás hivatalból megindításáról rendelkező végzés telefonos bejelentést jelölt meg, az alperes minősítette ezt át „közérdekű” bejelentésnek.

A panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló 2013. CLXV. törvény definiálja a panaszbejelentés, illetve a közérdekű bejelentés közötti különbséget.

Az 1. § (2) bekezdése szerint a panasz egyéni jog-, vagy érdeksérelem megszüntetésére irányul, míg a (3) bekezdés szerint a közérdekű bejelentés olyan körülményre hívja fel a figyelmet, melynek orvoslása, vagy megszüntetése a közösség, vagy az egész társadalom érdekét szolgálja. Ennek

alapján megállapítható, hogy a bejelentés, aminek alapján az alperes az eljárását megindította, panasz volt és semmilyen szempontból nem tekinthető közérdekű bejelentésnek. A 2013. évi CLXV. törvény 3. §-a ugyanakkor tartalmazza azt, hogy a panaszbejelentés alapján milyen döntések hozhatók meg:

- a jogszerű állapot helyreállítása, illetve egyéb szükséges intézkedések megtétele,
- a feltárt hibák okainak megszüntetése,
- az okozott sérelem orvoslása,
- a felelősségre vonás kezdeményezése.

A 2013. évi CLXV. törvény 1. § (2) bekezdése értelmében a panasz egyéni jog- vagy érdeksérelem megszüntetésére irányul. A hangsúly a megszüntetésen van.

A perbeli esetben egyértelműen megállapítható, hogy jogsérelem (jogszerűtlen állapot) már az eljárás megindításakor sem állt fenn (ti. nem volt mit megszüntetni).

Megjegyzi a Kúria, hogy az alperes által ezen terminológiák összemosása és ellentmondásos használata miatt a határozat felülvizsgálata során az sem volt tisztázható, hogy ténylegesen hogyan, milyen szabályok szerint indította és „folytatta le” az eljárást (közérdekű bejelentésre, hivatalból, vagy panasz elbírálása folytán).

[11] A felperes a hibát kijavította (a hiba okát megszüntette), a Garantált Szolgáltatásoktól történt eltérés jogkövetkezményét önként teljesítette (az okozott jogsérelmet orvosolta), a kötbért a felhasználó részére megfizette. Felelősségre vonás kezdeményezésének szintén nem volt helye, miután az előírt jogkövetkezmény önkéntes teljesítése megtörtént. Egyértelműen megállapítható tehát, hogy az eljárás oka fogyottá vált, illetve már meg sem lett volna indítható. Az alperesnek az Ákr. 47. § (1) bekezdés c) pontja alapján az eljárást meg kellett volna szüntetnie.

[12] Mindezen túl nem értelmezhető az alperesi határozat rendelkező része, amely az alábbiakat tartalmazza: „A Hivatal a Közérdekű bejelentő adott felhasználási helyét is ellátó, közcélú villamos energia elosztó hálózatot érintő villamosenergia-ellátás kimaradása tárgyában tett bejelentésének az Engedéllyessel (felperessel) szemben helyt ad.” A panaszos a beadványában a felperesi intézkedések kivizsgálását kérte, a hiba szerint nem megfelelő, késedelmes javítása miatt. Sérelmezte az áram-kimaradást és hogy a felperes nem azonnal kezdte meg a hiba elhárítását. A panasz tartalma alapján a panasznak történő helyt adás nem értelmezhető. A felperes a szükséges intézkedéseket megtette, a bejelentéseket követően azonnal hozzálátott a hiba elhárításához, majd technikai okok miatt a munkálatokat másnap reggel folytatta és be is fejezte, az érintett ingatlan az éjszakai órákra sem maradt áramellátás nélkül, a Garantált Szolgáltatásoktól történt eltérés miatt a kötbért megfizette. Az eset összes körülményei alapján megállapítható, hogy a bejelentő által hivatkozott „nem megfelelő javítás” vonatkozásában egyetlen körülmény állt fenn: a kijavítás 12 órán túli elhúzódása. (Semmilyen adat vagy tény, illetve maga a bejelentés sem utalt arra, hogy a hiba kijavítása műszaki-szakmai szempontból ne lett volna megfelelő.)

A felperes a 12 órán túl történő javítás tényét nem vitatta, így gyakorlatilag - miután a tényállás tisztázott volt - nem volt mit kivizsgálni, illetve érdemi döntésre sem volt szükség a hatóság részéről.

Rámutat a Kúria, hogy az alperesi határozat szerint az alperes a felperes eljárását abból a szempontból vizsgálta, hogy az mennyiben felelt meg a hatályos jogszabályi és üzletszabályzatban foglalt rendelkezéseknek. Ehhez képest a határozat a felperes által az alperessel részletesen ismertetett tényállást tartalmazta, ami teljes egészében megegyezett a bejelentésben foglaltakkal is, így nyilvánvaló, hogy az alperes a sürgősségtelen és indokolatlan eljárása során semmiféle eljárási tevékenységet nem végzett, a panasznak „helyt adó” rendelkezése értelmezhetetlen, felesleges, tartalom nélkül „intézkedést” jelentett. A Vet. 159. § (1) bekezdés 4. pontjában rögzített ellenőrzési kötelezettség sem teremtett jogalapot az alperes számára - a konkrét esetben - egy már rendezett probléma utáni eljárásra.

[13] Megjegyzi a Kúria, hogy az alperes ellenkérelmében a jogsérelem oka fogyottságát vitatta, holott nem az, hanem a jogsérelem miatti eljárás vált - már a megindításának időpontjában, a jogsérelem korábbi orvoslása miatt - oka fogyottá. Az erre vonatkozó adatok és iratok pedig - a felperes adatszolgáltatása folytán - az alperes rendelkezésre álltak, azok alapján kellett volna döntenie arról, hogy a felperessel szemben indokolt-e vagy sem az eljárás megindítása.

Az alperes ugyan az eljárást megindította, az azonban - az ismertetett okokból - tartalom és tényleges eljárási cselekmény nélkülivé vált.

Az eljárás lefolytatására okot adó körülmény az eljárás kezdeményezésének időpontjában nem állt fenn. Az alperes a felperesre nézve szankciót nem alkalmazott, a panasznak „helyt adás” pedig a határozat meghozatalának időpontjában jogsértő volt, mivel a korábbi jogsértést a felperes már elhárította, következményeit kompenzálta.

[14] Megállapítható volt, hogy a felperes úgy járt el, ahogy az adott helyzetben elvárható, még akkor is, ha ebben az esetben a Garantált Szolgáltatásokban foglalt előírástól eltért. (Lényeges az időtúllépés szempontjából az, hogy a hiba 12 órán belül történő kijavítása csak más fogyasztóknak okozott jelentős kellemetlenségek révén lett volna lehetséges, amely körülmény nagy valószínűséggel jogos panaszokhoz vezetett volna).

A felperes az időtúllépés miatt az objektív jogkövetkezményként előírt kötbért megfizette.

A panaszosnak a hatósági eljárás kezdeményezésének időpontjában nem állt fenn olyan jogsérelem, amely egy panasz eljárás lefolytatását és a hatósági határozat meghozatalát indokolta volna. Egy korábbi, de időközben megszüntetett jogsértés alapján nem indítható hatósági eljárás, illetve ha az eljárás ennek ellenére megindul, abban az esetben beáll az Ákr. szerinti megszüntetési ok. A felperes az időtúllépést elismerte, a hibát elhárította, ez pedig oka fogyottá tette az alperesi eljárást. A panasz eljárásnak csak egy fennálló sérelem lehet az alapja.

[15] A fentiek alapján a Kúria a Kp. 109. § (2) bekezdése szerint eljárva az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a keresettel támadott alperesi határozatot - a Vet. 168. § (4) bekezdésből következő megváltoztatási jogkör hiányában - a Kp. 92. § (1) bekezdés b) és d) pontja alapján megsemmisítette, és az alperest a Kp. 99.

§ (3) bekezdés folytán alkalmazandó Kp. 89. § (1) bekezdés b) pontja szerint új eljárásra kötelezte.

Az új eljárás tekintetében a Kúria az eljárás megszüntetésének kötelezettségét írja elő az alperesnek, az Ákr. 47. § (1) bekezdés c) pontjára alapozottan.

A döntés elvi tartalma

[16] *A bejelentés orvoslását követően benyújtott panasz elbírálása iránt okafogyottság miatt eljárás nem indítható.*

Záró rész

[17] A Kúria a felperes részére történő perköltség megállapítást a Pp. 81. § (1) és (5) bekezdés alapján, felszámítás és költségjegyzék hiányában mellőzte.

[18] A tárgyi illetékefeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti és fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a értelmében, az 1990. évi XCIII. tv. 5. §-a alapján az alperest megillető személyes illetékmentességre tekintettel az állam viseli.

[19] Az ítélet elleni felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2020. április 23.

Dr. Fekete Ildikó s.k., a tanács elnöke, dr. Mohay György s.k. előadó bíró, dr. Remes Gábor s.k. bíró

Kiadmány hitelül:

tisztviselő